

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF FRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видат Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зареєстроване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськй Робітничий Дім, на розі вулиць Фрічард і Мек'Грегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ПЕРШЕ ТРАВНЯ -- ДЕРЖАВНЕ СВЯТО В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ

Як трудящі радянської червоної столиці святкували пролетарське свято.

Ми не маємо ще європейської преси з 1-го чи 2-го травня, щоб подати за нею, як трудящі Радянського Союзу святкували міжнародне пролетарське свято. Буржуазні телеграфічні агенції тільки дуже коротенько про це згадують. Вони зайняті брехнями про СРСР. В ньюйорському "Таймсі" з 3-го травня знаходимо довгу телеграму кореспондента тої газети з Москви, який поверховно тільки скопює святкування Першого травня трудящими Москви. І хоч його більше цікавить Джим Туни, відомий американський кулачний чемпіон, що прибув з жінкою на 1 травня до Москви й те, що йому дуже тяжко було дістатися на Червону площу, то проте з того опису бачимо, як масово й з яким ентузіазмом святкувало трудяще населення Червоної столиці пролетарське свято.

Перше травня в СРСР — державне свято. Але його в ніякому разі не можна порівнювати з різними державними святами капіталістичних держав. Державні свята в капіталістичних державах — це свята урядові, згорі намінені трудящим. В ці свята капіталісти замикають фабрики й в цей спосіб заставляють трудящих примусово святкувати. В такі державні свята в старому краю жандарми та поліція стоять на вулицях сіл і не пускають селян в поле до праці, арештують та штрафують тих, кого спіймають при праці. На Західній Україні Польща та Румунія наказують учням йти до церкви на різні молебства, а потім на "паради" та замикають на завжди ті школи, які цего не зроблять. Всі паради в такі державні свята в капіталістичних країнах відбуваються тільки урядово, тільки офіційна саржа та державні установи беруть у них участь — беруть, бо мусять.

Цілком інакше маєтська справа з пролетарським святом в Радянському Союзі. Це є свято мільйонів трудящих і всі вони беруть у нему ентузіастичну участь. Трудящі святкують там це свято не для відпочинку, не для офіційності, але з переконанням, з ідеєю, для поширення тих ідей й для скоршого здійснення тої мети, що їх голосить перше травня.

Тому то свою довгу телеграму, на цілу колоною, кореспондент ньюйорського "Таймсу" з Москви починає такими словами: "Старі мешканці Червоної Москви нічого подібного не бачили ще, як це чотирнадцяте святкування Першого Травня пролетарською державою".

"В одну хвилину ціле місто запалало червоними прапорами, плякатами, транспарантами, що голосили успіхи п'ятирічного плану, колективізація різнитства й ударних бригад. Гігантські червоні плякати через цілу Червону площу білими літерами в російській, англійській, німецькій, китайській і арабській мовах гросили: "СРСР Є УДАРНОЮ БРИГАДОЮ СВІТОВОГО ПРОЛЕТАРІАТУ" — таке пише цей кореспондент.

"Улиці переповнені весело прибраною публікою. Скелпи, які замкнені нині й завтра, були переповнені попередніми днями, бо населення купувало, прибиралося до свята.

"Від сталевих фабрик до вуглевих копалинь надходять захопуючі звіти про 10 до 15 процент збільшення продукції за останній місяць. Навіть транспорт, наїслабша сестра продукції, повідомляє про збільшення навантажування вагонів на 10 процент.

"Тисячі чужинських туристів прибуло до Москви й два-три дні перед Першим травня прибули робітничі делегації від половини країн світа".

Мій американськими туристами Дюранті відмічає А. Р. Андру, з Массачузеттс, Д. Синклер, сина відомого американського письменника, генерала Вільяма Н. Гескела і Джіна Туна з жінкою.

Центральна частина Москви, описує Дюранті, подібна до фантастичного фрагменту з книжки Г. Дж. Велса "When the Sleeper Wakes". Кольосальні машини—Велс називає їх "gabble machines", які мають замінити газети в мрії Велса,—працювали день і ніч в такому розмірі, що світ не може собі уявити. Кореспондент оповідає, що він багато бачив у своєму житті великих подій, включаючи й світову війну, але чогось подібного не бачив. Описує він, як міліція, між якою є багато жінок, холоднокровно тримала порядок. Тут же були й дипломати різних держав.

Описує це не новичок якийсь, що недавно прибув до Радянського Союзу й це масове святкування трудящих Червоної столиці зробило на него таке враження, яке кореспондент великої капіталістичної газети, який вже 10 літ живе в СРСР.

Коли ми дивимся на це велике свято пролетарської весни в столиці СРСР, то для нас у нему важливе не те, що подивитися на це свято приїхали тисячі туристів з-закордону, навіть не сама імпазантність свята, але основи тої імпазантності. А основи ці полягають ось в чому: що трудящі колишньої тормі народі чотирнадцять раз вільно святкують своє пролетарське свято, як свято державне; що коли нині цій капіталістичній світ корчиться в мучах економічної кризи з десятками мільйонів безробітних, з чверть-мільйонною армією голодуючих, з депресією у всій продукції, то в Радян-

ському Союзі величне, економічне піднесення, нема безробіття, збільшується робітникам заробітну платню, переводяться робітників на семигодинний день і п'ятиденний тиждень праці; коли капіталістичні держави підносять крик за зменшенням на 25 процент площі засіву пшениці, бо немає ринків збуту (а трудящі маси голодують), то в Радянському Союзі докладається усіх старань, щоб засіву площу збільшити й стало її збільшується; коли, нарісші капіталістичний світ не бачить виходу з цего положення кризи й депресії, то Радянський Союз в цему році пускає в рух 518 фабрик і заводів та встановляє 1,040 машинотракторних станцій для піднесення сільського господарства.

Коли капіталістичний світ бється головою об тарифні мурі, якими він обмурував усі держави, то Радянський Союз повною силою й завзятым виконує третій вирішальний рік своєї п'ятирічки.

Ось чому сегорічне Перше травня в Червоній столиці Радянського Союзу видається кореспондентові чимсь фантастичним, чимсь майбутнім з книжки великого англійського письменника Велса, а для трудящих, для творців нового соціального ладу — це не майбутній фантазія, це сучасна дійсність, це їхній здобуток, це наслідок чотирнадцятилітньої влади робітництва й біляцького селянства — ЦЕ ПЕРЕМОГА СОЦІАЛІЗМУ НАД КАПІТАЛІЗМОМ.

ГОЛОСУЙТЕ ЗА ПРИЛУЧЕННЯМ ДО ВОРКЕРС ЮНІТІ ЛІГ!

Товариші майнери, члени наших масових організацій в Алберті й східній Бритиш Колумбії! Ми цим коротким покликом ззиваємо вас, щоб всі ви 11-го травня йшли до голосування й кликали робітників, що не є членами наших організацій й щоб соділно голосували за прилученням до Воркерс Юніті Ліг! Воркерс Юніті Ліг є одинока бойова трейд-юнійна організація в Канаді, яка бореться проти невірності та за кращі умовини життя для робітників.

Провком ТУРФДім ззиває вас стояти солідарно за Воркерс Юніті Ліг і дати гідну відповідь усім реакційним елементам, що хочуть звести майнерську юнію на манівці й розколоти та знісити майнерів. Стійте, товариші, непохитно за своєю бойовою традицією й 11-го травня прилучіть Майн Воркерс Юніон оф Канада до Воркерс Юніті Ліг.

За Провком ТУРФДім:

О. ШИДЛОВСЬКИЙ, голова.

В. ТЕРЕСЬО, секр.

ПРО СУД НАД ПРОВОКАТОРОМ ПОЛЯНСЬКИМ У ВАРШАВІ

Політичні підсумки судової комедії.

Варшавські судді трохи поспішили. Було б зачекати ще кілька днів, щоб ухвалити присуд над провокатором Полянським в день своєрідного ювілею. Майже рік тому, 26 квітня 1930 року, у димарі радянського повпредства у Варшаві знайдено секретну машину великої вибухової сили. Якби замах здійснився, то від цілотної будинку в центрі Варшави восталося б саме попелище, на спогад нащадкам про велику культурну місію шляхетської Польщі.

Злочин не вдавси. Фізичного творця замаху зловлено. Він став перед судом. Полянський дівав наче б то до судової кару — 10 років в'язниці. Польська юстиція виконала своє діло. Чого ж іще треба?

Присуд Полянському ухвалено, але справа про замах на радянське повпредство ще й не розізнчалася. Смішно вбачати в одному міжнародному шпигіві, що з ідіотською міною стояв перед судом, смішно вбачати в цьому патентному провокаторі Полянському вивнутця замаху. Навіть жалюгідна комедія судової процедури в Варшаві мимоволі виказала організаторів замаху, мимоволі трошечки розізнчала завіс над тими темними силами, що руками дешевих наймитів — Полянських і йому подібних підготували замах, що мав бути сигналом до протирадянської інтервенції.

Дрібний агент охоранки Полянський не був і єдиним технічним виконавцем. Цілком ясно встановлено, що одна людина не спромоглася б начинити бомбу вибуховими речовинами, а тим паче зробити що-майстерну проводку до будинку повпредства. Встановлено це й те, що якась невідомою рідка фінансувала це "підприємство", бо очевидно, невеличкі витрати на вибух повпредства мали б в майбутньому сплатитися сторіцею.

Ще важливіше питання не

про фізичних виконавців, а про організаторів і надхненників нездійсненого злочинства. У судовій салі про це звісно мови не було. Та манючі добру пам'ять можна згадати декілька фактів на що ж тому, що їх виголошено дещо раніше, на осінньому процесі "промпарті".

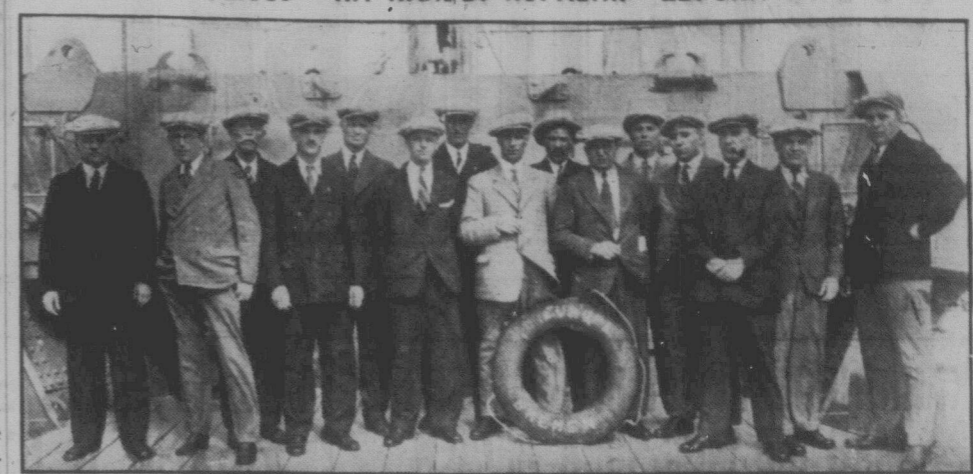
Спробу замаху зроблено в квітні 1930 року. Цю ж дату називали й шкідники з "промпарті", як момент початку інтервенції. Пригадайте-но, як красномовно оповідав Рамзіні, що на весні 1930 року мала статися якась сутічка на радянське західному кордоні чи взагалі якийсь "інцидент", що дав би привід розпочати війну. Таким "сумним інцидентом" і мав бути варшавський вибух.

Торік сигналу не дано. Як ми знаємо, це сталося з причин цілком незалежних од волі інтервенції. Пильність і бойову готовість радянської пролетаріату зірвала того разу імперіалістичну навалу. Але ж надію про інтервенцію вороги СРСР і далі плекають. Бо ідею інтервенції аніяк не скасовано, а тільки відкладено. Мабуть і цей варшавський процес записаний у плані готувальних інтервенцій. Як не як, а справу Полянського досить широко використано, щоб настрахати польського міщанина "більшовицькими інтригами" і ще раз підогріти воєнніччю почуття, які трохи таки розвіялися в широким колах дрібнобуржуазії під нагіттом тяжкої економічної кризи.

Висновки будуть короткі. Протирадянські сили в Польщі не вгавають. Керівна підсуднина захопуче і підбадьорують інтервентські елементи. Шляхетська Польща поставила інкувенцію на порядок дшній. Весняна метушня повторюється і цього року. Треба бути напоготові. Треба подбати за таку відсіч, від якої стало б моторошно всім ворогам соціалістичної країни.

М. Ф.—ко.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ — НА ПАЛУБІ КОРАБЛЯ "ЄВРОПА"

З права на ліво: І. Навізівський, Д. Мойсюк, М. Німцлович, В. Німцлович, Вінніпег; Н. Д. Ткачук, Тіміш, Онт.; П. Клепарчук, Мондейр, Алта.; І. Капуста, Морвіна, Ман.; Г. Сидор, Вінніпег, Ман.; Т. Шерблюк, Елсто, Саск.; І. Бойчук, Торонто, Онт.; І. Горняк, Вест Форт Вільям, Онт.; О. Шерстобітов, Садбори, Онт.; І. Пастух, Вінніпег, Ман.; Е. Михайлюк, Іст Віндзор, Онт.; Г. Кізема, Кеппор, Алта.

За бойову програму або проти неї

Не сміє бути найменшого сумніву між майнерами, що голосування на 11 травня означає, що вони мусять вибрати одну з двох альтернатив: чи будуть вони боротися під революційним проводом Воркерс Юніті Ліг, чи дозволять реакціонерам, соціал-фашистам, які є знярядям майновласників, погіршити й так нужденні вже обставини.

Під капіталізмом, так в Канаді, як і у всіх інших капіталістичних країнах, користі цілої індустріальної системи вилити в руки капіталістичної класи, яка посідає індустрію. Капіталісти через посилення засобів продукції життєвих потреб і при допомозі уряду, примушують великі маси робітників працювати для них в заміну за частину, в формі заробітної плати, дійсної вартості, яку вони продукують. Самою ж основою капіталістичного суспільства є оте систематичне рабування робітників з надлишки вартості тої продукції, яку вони створили, що має тільки один мотив, а це зиск для працевластців коштом і злиднями робітничої класи.

Ця скажена жадоба зиску примушує до економічних криз капіталізму, які повторюються періодично. Вони повстають з неможливості капіталістів найти ринки, чи то в цій країні чи за кордоном, для продуктів, які вони крадуть від робітників. Це значить, що висискувані робітники не можуть відкупити те, що вони випрокували, і капіталісти, які є в комуніції з капіталістами різних інших держав, не можуть позбутися великої кількості товарів, що осталися в них на руках. Наслідком того, хоч маси є позбавлені кінечностей життя, суспільство терпить через "надпродукцію", параліж ін-

дустрії, паніка на біржах, масове безробіття. Капіталістична економія паде й тільки тоді, як "надпродукція" зістане змарнована або зужита, капіталістичні індустрії починають, штикульгаючи, відновляти свою активність, яка в короткому часі приводить знову до ще глибшого економічного краху.

Ці кризи поглиблюються, поширюються і стають хронічним явищем. Капіталісти виробують кинути тугар економічної кризи на плечі робітників через посилення своїх наступів на всі життєві рівні робітників. Вони скорше поганяють робітниками в індустрії. Вони знижують заробітну платню, продовжують години праці, систематично погіршують умовини праці та кличуть собі на допомогу провідників АФП, всіякі лейборитські та "соціалістичні" партії. Ці провідники запрошують і розбивають страйки; вони затронують умовини робітників капіталістичною пропагандою; вони без ніякої зміни приймають всі програми капіталістичної класи. Вони відверто ділають, як зняряди капіталістичних політичних партій; вони є капіталістичними паразитами, які чигають на масу робітників. На робітничий рух вони дивляться, як на неможливості капіталістів найти ринки, чи то в цій країні чи за кордоном, для продуктів, які вони крадуть від робітників.

Ця система фалшивого проводу є найбільш деструктивним засобом, який капіталісти впаляють для поневлення робітників. Є це фашистське трійло в органімі робітничої класи.

Теперішня ситуація викридає більш як будького передтим банкруцтво теперішніх економічних організацій в Канаді, таких як АФП, Всеканадський Конгрес Праці, та

вказує на потребу нової революційної системи робітничого юніонізму. Ця нова юнію, уроджена на гострих потребах робітників, набирає зараз форми в Воркерс Юніті Ліг, канадської секції Червоного Профінтерну.

Воркерс Юніті Ліг спірається на принципи класової боротьби, її гаслом є "класа проти класи". Вона розуміє, що інтереси робітників цілковито противляються інтересам капіталістів і що між капіталістичною і робітничою класою йде непримирима боротьба. Вона відкидає співробітничання з працевластцями, бо це є програма АФП і Всеканадського Конгресу Праці, що параліжує спроби робітників організуватися і боронити себе. Воркерс Юніті Ліг засуджує арбітрацію, будь вона добровільна, чи примусова, бо вона є методом працевластців повалити домагання робітників. Фундаментальним принципом Воркерс Юніті Ліг є, що робітники можуть дістати від працевластців тільки те, що мають силу взяти в активній боротьбі. Воркерс Юніті Ліг — організація робітників і веде агресивну класову боротьбу, щоб втягнути їх найбільшу силу в боротьбу проти капіталістичної класи. Тільки через таку революційну акцію зможе робітничка класа остаточно звільнитися від терору безробіття, довгих годин праці, низької заробітної плати, системи прискорення праці, постійного погіршення умовин і страшної війни. Воркерс Юніті Ліг має революційну мету. Майнери, члени Майн Воркерс Юніон оф Канада, мусять голосувати на 11 травня за бойову програму, ставлячи хрестик (X) в колоніні "YES".

Ф. Брен.

"КНЯЖНА ВІКТОРІЯ"

Влада, попи й їхні слуги все вполювали в людей думку, що князі, княгині, барони, баронеси, пани й паніяна — це якісь види істоти, дуже чисті, дуже розумні, дуже сильні — коли б їх не було, то й світ би запропався.

Що без них люди робили б? Навіть згадати страшно. Перед паном треба шанкувати. Пана треба боятися й шанувати. Пана треба в руку цілувати й то дуже обережно.

А попи! А манахи. А архиереї! Аж страх збирає. Це якісь надприродні істоти. Вони можуть в пекло післати. Вони можуть рай дати!

А князі, княгині, князєнати! — Куме, я кажу вам, бігме боже, я бачив князя на власні очі!

— А який він?

— В хрестах, а кругом него самі генерали, кажуть, що ге-

нерали їх вдягають, взувають... — Я, куме, певно вже й умру, а не побачу. Ох біда ж ти моя головонько!

Побачите! Бігме побачите. Приходить до Укр. Роб. Дому у Вінніпегу в суботу 9 травня, а надивитися на них до схочу.

І то не на таких князів, княгинь, баронів та баронєсів, яких вам малюють облудники, а таких, якими вони є на ділі. Бо то не штука бачити паразита тоді, як він їсть вас і вашого брата, але побачити його тоді, як він їсть один другого — це цікаво.

Бо то не штука княжити та генералити тоді, як "раби німі поклоняються", але побачити тоді — як раби заговорили людською мовою, мовою волі — тоді ви подивитесь на князів і генералів.

То не штука творити чудеса

в монастирі чи на башті тоді, коли, залікани люди тремтять перед мечем і хрестом — а от зробити чудо тоді, як людський розум і сила взяли верх над туманом і насильством — тоді зробити чудо!

Такі питання розвіає трагікомедія "Княжна Вікторія", що її виставить драмгурток в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу в суботу 9 травня.

За цєю трагікомедією давненько вже люди попитували, а драмгурток притримував її на травень.

Для відбуваєтьса в монастирських мурях на лівому березі Дністра в 1919 році, в часі революційних повстан на Україні.

Я розказав би вам про все, як воно діється, але ніякою мовою цього не аперекажеш, це треба бачити власними очима. І щоб більше людей могло це побачити, то на той вечір ціни тикетів знижено до 25 центів. Цегельник Макуха.